

ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ: ΠΟΙΟΣ ΘΑ ΠΛΗΡΩΣΕΙ, ΠΟΣΟ ΚΑΙ ΠΟΤΕ;

Η Ευρωπαϊκή Ένωση υπολογίζει σε 100 δισεκατομμύρια ευρώ την βοήθεια που θα πρέπει να παράσχει κάθε χρόνο στις αναπτυσσόμενες χώρες μέχρι το 2020, εκτίμηση που δίχασε ακόμα περισσότερο υποστηρικτές και επικριτές της πολιτικής

της στο ζήτημα της κλιματικής αλλαγής.

Κάποιοι, εκ των οποίων και Ευρωπαίοι ηγέτες κάνουν λόγο για ένα μεγάλο βήμα προς τα εμπρός, ενώ κάποιοι άλλοι για την απροθυμία της ανάληψης ευθυνών και των θυσιών που θα απαιτηθούν για την επίτευξη συμφωνίας στη Διάσκεψη της Κοπεγχάγης.

Με τους περισσότερους Ευρωπαίους ηγέτες να ανησυχούν περισσότερο για τη νέα διαφαινόμενη ρήξη στις ρωσο-ουκρανικές σχέσεις με τις συνεπακόλουθες επιπτώσεις στην απρόσκοπτη ροή φυσικού αερίου, η **συνάντηση στις Βρυξέλλες έδειξε** -ανεξαρτήτως των διαφορετικών οπτικών πρισμάτων από τα οποία τώρα κρίνεται- ότι η **Ευρωπαϊκή Ένωση μπορεί να είναι αποφασισμένη και ιδιαίτερα «δυναμική» σε οικονομικές και επιχειρηματικές αποφάσεις όχι όμως και στα περιβαλλοντικά ζητήματα**. Εξάλλου και αυτά τα τελευταία τα εντάσσει πάντα στα οικονομικά πλαίσια.

Όμως μια αποτυχία στην Κοπεγχάγη μοιάζει πια πολύ πιθανή: **«Είναι ρεαλιστικό πια να συζητάμε το ενδεχόμενο μη επίτευξης συμφωνίας»** δήλωσε χαρακτηριστικά η Γερμανίδα καγκελάριας **Άγγελα Μέρκελ**.

Οι ηγέτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά τους υποστηρικτές τους έκαναν το πρώτο βήμα, αφού υποσχέθηκαν ξεκάθαρα ποσά προς επίλυση των προβλημάτων. Κατά τους επικριτές τους όμως, -οι οποίοι αποτελούν και την πλειοψηφία εντός και εκτός Ε.Ε.- η συνάντηση κατέστησε σαφές ότι η Ευρώπη θα προβεί σε γενναίες παραχωρήσεις **μόνο** στην περίπτωση που και οι άλλοι μεγάλοι «παίκτες» πράξουν το ίδιο.

Το διπλωματικό παιχνίδι που έχει εδώ και μήνες ξεκινήσει από όλα τα συμμετέχοντα στην Διάσκεψη της Κοπεγχάγης (7-18 Δεκ.) μέρη, κορυφώνεται ένα σχεδόν μήνα πριν την έναρξή της. Στόχος η καλύτερη δυνατή διαπραγματευτική θέση κατά την έναρξη της Συνόδου με τις παλινωδίες να διαδέχονται η μία την άλλη: πρόσφατα το Υπουργείο Ενέργειας των ΗΠΑ μας πληροφορούσε ότι οι ΗΠΑ έχουν αύξηση των ρύπων τους κατά μόλις 5,5% αντί ποσοστού 47% της Ινδίας και 92% της Κίνας το ίδιο διάστημα[1].

Οι Αμερικάνοι επιλεκτικά ξεχνούν ότι ως ο με διαφορά μεγαλύτερος επί δεκαετίες μολυντής του πλανήτη, όχι μόνο δεν επικύρωσαν ποτέ τη Συνθήκη του Κιότο, αλλά επανειλημμένα την τορπίλισαν. Τώρα, ήταν οι πρώτοι που ξεκίνησαν το «γαϊτανάκι» των ευθυνών με κύριο στόχο τους την Κίνα και σκοπό τους να πάνε στην Κοπεγχάγη παραχωρώντας όσο το δυνατόν λιγότερα. Από την άλλη πλευρά βεβαίως η Κίνα δεν είναι άμοιρη ευθυνών, καθώς κρυμμένη πίσω από τις ιστορικές ευθύνες της Δύσης συνεχίζει την ανάπτυξη του ιδιότυπου καπιταλισμού της εις βάρος κάθε έννοιας περιβαλλοντικής προστασίας.

Επιπλέον τα σχέδια των Ευρωπαίων ηγετών προϋποθέτουν ότι το αμφιλεγόμενο από επιστήμονες και περιβαλλοντολόγους **σύστημα εμπορίας άνθρακα** θα λειτουργήσει άψογα ενώ το εκτιμηθέν από την Ευρωπαϊκή Ένωση ποσό πολύ απέχει από τις απαιτήσεις των αναπτυσσόμενων χωρών.

Οι διαφορές εντός της Ένωσης ήταν έντονες. Με ηγέτη την Πολωνία αρκετά ανατολικά κράτη προσπάθησαν να διασφαλίσουν τις οικονομίες τους από τις ενδεχόμενες παροχές προς τον αναπτυσσόμενο κόσμο.

Ο Νοτιοαφρικάνος κληρικός Ντέσμουντ Τούτου σε γράμμα του προς την Ευρωπαϊκή Ένωση επικρίνει την πολωνική στάση. Η Πολωνία που τόσο έχει ωφεληθεί στο παρελθόν από χρηματοδοτήσεις, αναφέρει ο βραβευμένος με Νόμπελ κληρικός, και έχει κατά κεφαλήν εισόδημα 3 φορές μεγαλύτερο της Κίνας και 20 της Μοζαμβίκης, αρνείται να βοηθήσει τον ανεπτυγμένο κόσμο[2]. Η Πολωνία η οποία εξαρτάται σε τεράστιο βαθμό από τον άνθρακα ήταν και ο ηγέτης των κρατών που αρνούνται την θέσπιση κριτηρίων ρύπανσης εντός της Ε.Ε.

Ο κ. Τούτου επί της ουσίας εκφράζει με κομπό τρόπο την αγανάκτηση που επικρατεί στον Τρίτο Κόσμο και κυρίως στην Αφρική από την ουσιαστική απροθυμία των μεγάλων βιομηχανικών κρατών (ΗΠΑ, Ε.Ε., Ιαπωνία) να πληρώσουν τις ευθύνες που τους αναλογούν για την κλιματική αλλαγή και τις επιπτώσεις της.

Όπως αναφέρει σε άρθρο του ο Independent τα προκαλούνται ίλιγγο χρηματικά ποσά τα οποία θα παιχτούν στην Κοπεγχάγη θα είναι το επίκεντρο της Διάσκεψης και όχι η μείωση των εκπομπών ρύπων[3]. Ποιος, πόσο και πότε θα πληρώσει;

Προς το παρόν, η **Ευρωπαϊκή Ένωση πιστεύει ότι σήμερα μπαίνει με αναβαθμισμένη θέση στον τελευταίο πριν την Κοπεγχάγη 5ήμερο προπαρασκευαστικό γύρο ομιλιών της Βαρκελώνης** (2-6 Νοεμβρίου). Την άποψη αυτή συμπυκνώνει και η δήλωση του -πάντοτε αισιόδοξου- Βρετανού πρωθυπουργού Γκόρντον Μπρόουν ό οποίος υπενθύμισε με νόημα ότι η Ευρώπη θα πληρώσει ότι είναι δίκαιο να πληρώσει προσθέτοντας ότι η υπόσχεση της Ευρωπαϊκής Συνόδου **«είναι η σημαντική εξέλιξη που μας πάει στην Κοπεγχάγη»**.

[1] Last round of climate talks open before Copenhagen, Arthur Max, 1 Νοεμβρίου, AP

[2] EU agrees final stance for Copenhagen climate talks, Πιτ Χάρισον, Τζον Ο'Ντόνελ, 30 Οκτωβρίου

[3] Money is the key to the success of Copenhagen, 2 Νοεμβρίου, The Independent

2 Νοεμβρίου 2009
Άρης Καπαράκης
Συνεργάτης της ΜΚΟ Σόλων
aris@solon.org.gr